

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.

Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiează.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere ȝarmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 26 Iunie v.

Habent sua fata și congresele.

Este frumoasă instituțiunea congreselor europene. Ele sînt dovada învederată că Europa este o familie de popor, care caută a se regula în interiorul seu, cu scop de a împuțina neînțelegerile și certele între dênsele și a promova binecuvântările păcei. Până acum însă congresele au păstrat oșeși-care urme de patriarchalism. Ele se compun numai din vre-o câte-va puteri mari, cari prelângă regularea împrumutată între dênsele eserciteză și tutoratul politic asupra staturilor de ordinii inferioare.

Idea congreselor este un progres în viața politică a poporilor europene; după cum se practică ea, tutorând popor mai mici, este însă neperfectă, pentru că nu compun un areopag complet europen.

Lucru neperfect și necomplet ar fi o mirare când în rezultatele sale ar produce ceva ce să fie complet și perfect. Acēta ni-a dovedit-o congresul dela Viena din 1815, cel dela Paris din 1856 și ni o va dovedi, în mai scurt timp ca cele două de mai înainte, cest dela 1878, care încă nu s'a terminat.

Ce e drept congresul dela Viena s'a susținut timp îndelungat în formă; în faptă însă după vre-o câți-va ani s'a periclitat: în vestul, nordvestul și în sudvestul Europei, în Franția, în „Țerile de jos” și în Elada, așa încât după cincisprezece ani tôte puterile din congresul dela 1815 au trebuit să recunoscă ceea ce s'a întemplat pe malurile Senei, regatul cetățenesc, în apropierea mării nordice, înființarea regatelor Belgiu și Olanda și a mării Egeice și Ionice, înființarea regatului Greciei. Mai lungi au fost svêrcolirile sub hotăririle acestui congres în Italia. Pe când în Franția, am puté dice fără mult sgomot, s'a născut la anul 1830 regatul cetățenesc, stațiunea primă cătră totala resturnare

a poverii impuse de congres, în Italia svêrcolirile n'au avut alte rezultate decât prigonirile împrumutate între așa numiții Carbonari (sectă revoluționară) și între sbirii guvernelor impuse de congres.

Anului 1848 i-a fost rezervat a sgudui tôte temeliile congresului dela 1815 și a pregăti pe cel dela 1856. Motivul acestei sguduirii a fost în nedrepta împărțire a sorților poporilor europene, iară sguduitura a fost cu atât mai puternică, cu cât mijlocele oprimate au fost mai tari și de o durată mai lungă.

Congresul dela 1856 n'a fost așa aspru în măsurile sale ca cel premergătoriu. El a pătimit însă de altă bôlă. Afară de patriarchalismul îndatinat cu o mică excepțiune (a admis Piemontul la congres) el a suferit de bôla măsurilor înjumătățite. Ranele Europei în Italia au remas nelecuite. Tot așa pe peninsula balcanică. Colo și aici au jucat rol însemnat mângăerile cu promisiuni. În Italia se puse în perspectivă o federațiune de staturi autonome, în cari aveau a se introduce reforme; în Turcia s'a pus în perspectivă un Hat-humajum turcesc, prin care să se amelioreze sortea creștinilor. Tot ce s'a făcut mai radical în congresul dela 1856 a fost pișcătura din Basarabia luată de Ruși la 1812 spre a se înapoia Românilor dela cari a fost luată. Dicem pișcătura, pentru că congresul abia a luat înapoi dela Rusia a cincia parte din ceea ce Rușii luaseră pe nedrept dela Români. Destul pentru de a stîrni susceptibilitatea unei puteri mari, ca Rusia și prea puțin pentru de a pune pe Români în pozițiune de ași apêra, la ocașiunea dată, și ceea ce li s'a înapoiat. Precum vedem și măsura acēta a congresului a fost numai pe jumătate, căci dacă congresul reinturna României Basarabia, întrégă, aceea se putea întări pe Dnistrul spre a da pept năvălirilor din nordostul rusesc, cel puțin până alte puteri învecinate și interesate puteau sări României, într'ajutoriu.

Urmările au fost, că încă nu se uscasc bine negrêla din protocoalele congresului și au început tunurile să vorbescă în Italia și să pună la cale înființarea unui regat italian în locul federațiunii proiectate.

Urmările măsurilor de jumătate nu s'au oprit aci. La anul 1866 Austria este scôsă cu totul din Italia și din federațiunea germană, înstrăinează pe Franția de aliații sei și o espune la 1870 unei catastrofe, care se termină cu căderea imperiului. Dar nici aci nu se opresc urmările. Rusia caută ne incetat după ocașiunea de a scutura de pre sine „rușinătoriu” tratat dela 1856 și în 1871 căscigă dela Europa delăturarea punctului, prin care i se restringea mișcarea liberă pe Marea negră, iară la 1877—8, după ce cu ajutoriu României, sdrosbesce imperiul turcesc, își reia și petecul din Basarabia, dat de silă la 1856.

Congresul din 1878 sancțiunează luarea acesta fără de a o motiva, abate pe Austro-Ungaria dela Dunăre, lasă nemulțămite aspirațiunile poporilor din peninsula balcanică, favorind pe protegiții Rusiei, pe Bulgari, și dând astfel pe o întindere însemnată puterea asupra Dunărei în mâinile Rusiei. Tôte aceste se fac în modul de până acum de puterile mari; fără de a se lua cea mai mică considerațiune la ceea ce doresc staturile cele mici, cari au luat parte activă și de influență la resboiul din urmă.

Congresul din 1878 încă nu e terminat. Nici nu putem dară dice cuvintul cel din urmă despre dênsul.

Dar după câte se scie până acum ce a lucrat, nu putem face altă concludiune, decât că și opera lui este neperfectă și necompletă, prin urmare și după acēta avem să ne asteptăm la urmări, cari au să samene mult cu urmările celorlalte congrese.

Nu scim încă ce va face România. Va rămâne ea consecuentă în stăruința sa de a nu primi darul ce i se face în schimbul pierderii ce are să'l îndure? Pierderea României este fôrte

nedreptă și nemotivată. Înse de altă parte prin darul ce i face congresul i dă o pozițiune însemnată la gurile Dunărei și la Marea Negră. Să presupunem că România, neavând ce face, primesce darul. Nedreptatea ce i se face astăzi însă lasă urme neșterse întrênsa, o înstrăinează pôte pentru totdeauna de aliatul ei de la 1877—8, de Rusia, și la cea mai deapropo constelațiune favorabilă se va nisui a șterge și ea la rëndul ei umilirea ce i s'a făcut.

Ocașiunea acēta nu va întârșia îndelung, pentru-că Rusia stabilindu-se iarăși pe țermul stâng al gurei de la Chilia, între Prut și Marea negră, va face pe Europa să simță ce va să dîcă stabilirea acēta, mai cu samă având pe țermul drept o Bulgarie la dispușețiunea ei.

De dorit ar fi că Austro-Ungaria, carea astăzi merge mână în mână cu Rusia, să fie clarificată asupra pozițiunii sale în Bosnia și Erțegovina, unde intră „numai pentru ca să facă ordine”. Acēta pentru-că la viitoria crisă europenă să aibă mâni libere și să pôtă ajuta în interesul seu și al civilizațiunii, ca să nu cadă tôte Europa orientală victimă esclusei influințe ruscii.

Revista politică.

Cel mai însemnat act din viața publică din întru, se cuprinde de astădată în Prêinaltul rescript, prin care se convôcă dieta Ungariei la Buda-pesta. Iată'l:

Noi Francisc Iosif I, din grația lui Dđeu împêrat al Austriei, rege al Bohemiei ș. c. a. și rege apostolic al Ungariei.

Iubiți credincioși!

De ôre-ce se ține de datorințele mele de Domnitoriu, a veghia asupra esecutării credincioșe și punctușe a legilor țerei;

FOIȚA.

Suveniri din viața scolară.

III. Școla din Blaj.

(Urmare).

Diminêta când ne-am trezit, era sôrele drept amêdă-di. Eșind din pae un cârd de câni făcû rôtă pe lângă noi cercând să-și implante agerii dinți în hainele nôstre mociofolite. Și pôte că, cu tôte voinicescile nôstre invirtituri de toiege, nu scăpam teferi din gura acestor dihanii, cari nu ne permiteau să facem un pas înainte, dacă nu veneau două voinice slugi, unul cu o furcă de fer, altul cu o lopată. După ce întiriră câni, era pe aci să se apuce ei de noi; și numai cu mare greutate, și cu mari rugăminte am putut scăpa nepeptenați, după ce adevă le-am spus că vecinii lor au fost mai rei de inimă de cât câni, pe cari îi întiriseră, și că de nu intram în pae ne-am fi prăpădit, că n'am făcut nici un reu, și că sîntem gata a le da ce vor pofti, numai să ne lase în pace.

Când era să facem togmêla de slobođenie, o injurătură unгурescă de cele mai strașnice ne făcû să tresărim, și să privim cu spaimă cătră casă, de unde venea un bărbat bine făcut, cu musteța până la urechi. Ca și injurătura și întrebarea: „ce faceți acolo hoților?” fu rostită în limba modernului stat cu un glas, ce dovedea că avem de lucru cu un om dedat a porunci. Era judele satului. Soțul meu, care era bun de gură, și pe lângă aceea scia și unгурesce ca un unгур, se întorse repede cătră injurătoriu, despre care đisese unul din slugi că este „a biró úr”, și stând milităresce începû o cuvintare, în care cu adevărat talent de orator descrie detorințele ospitalității, primejdia în care am fost în nôptea trecută, rëntatea ômenilor din sat și mântuirea nôstră cu ajutoriu șurei jupânului jude — pe care Dđeu să-l țină mulți ani ca șura lui să fie în veci binecuvintată. Judele, sucind din musteța, a ascultat pe soțul meu până în sfirșit.

Apoi privind la noi cu nesce ochi ce nu prea dovedea dragoste cresci-

nescă, de care-i vorbise soțul meu — đise: „pagubă că nu v'a luat dracul, hoți ce sunteți . . . cărați-ve” . . . mai desmerdându-ne cu o injurătură și dând cu piciorul în pămînt — ca cuvintele lui să fie mai cu putere. Se întelege că n'am așteptat să ne mai îmbie, ci am fost buni bucuroși că am scăpat teferi. Eșind afară din sat, ne-am pus pe marginea drumului sub o salcă, și ne-am curățit vestmintele de pao și tină. În merindare pânea era plină de apă și turtită ca vai de ea. Prin urmare, cât despre mîncare, trebuia să ne punem poft'a în cuiu. În câteva ôre însă am ajuns în orașul N. unde ne-am cumpărat pâne și slănină unгурescă, și mergend în un birt ne-am ospetat ca nesce domni. Împăcați cu rînzele și invoioșăți de vinul cel bun, am uitat necasul din nôptea trecută, și fiind iară timpul frumos am repețit mersul nostru voinicesc.

Când se mestecă điaua cu nôptea noi eram în pădurea din délul Cerghidului. Aici ne lăpedarem toiegele, tăindu-ne altele nôue, ca menite pentru voinicie.

Ținutul Tîrnavelor îl sciam ca și hotarul satului nostru.

De aceia, de și era nôpte, am đis drumului de țeră „sănătate bună” lăsându-l la o parte cu cotiturile, invirtiturile și vămile lui, și luându-o pe calea cea mai ôblă, după cum ne tăia capul. Din virful délului și până în Mica n'a fost de cât o singură fugă însoțită de chiuituri, în cât toți câni din sat se porniră la urlate.

Cărduri de câni ne petrecea cu alaiu prin satele prin cari treceam, că noi sciam cum să-i atragem.

Era însă pe aci să o pățim.

Când era să eșim din un orașel sare asupra nôstră un căne mare alb dela o casă nemeșescă. Soțul meu, care avea mare plăcere să se hărțuescă cu câni, își invirti odată toropala pe de-asupra capului, și o asvirli cu așa dibacie asupra cănelui, de acesta se și resturnă și cântând cu glas înalt în limba lui dobitocescă se depărtă de noi. Toropala însă era de mare preț în prēja nôptii.

(Va urma).

dupăce §. 1 art. 1. IV din anul 1848 dispune convocarea anuală a dietei la Pesta, și dupăce interesele morale și materiale ale națiunii pretind soluția cât mai grabnică a numărărilor cesiunii pendente;

Noi am hotărât pe temeiul propoziției consiliului Nostru ministerial, să convocăm staturile și reprezentanții țerei la dieta ce se va deschide în 17 Octombrie n. a. c. în capitala Budapesta.

În urma acestora Ve însărcinăm cu tot adinsul: a întreprinde fără amânare toți pașii aceia, ce în înțelesul legii sunt de lipsă, pentru ca să le fie cu puțință deputaților, ce sunt de a se alege în modul și numărul prescris de art. leg. XXXIII al anului 1874, a se înfățișa la dieta sus ficsată, și pentru ca activitatea legislativă să se poată începe în ziua numită și locul numit fără împedecare.

Cărora altcum etc. etc.

În capitala Budapesta, 30 Iunie 1878.

Francisc Iosif m/p.

Coloman Tisza m/p.

De altmintearea pregătirile pentru ocupația Bosniei și Erțegovinei se continuă cu toată seriozitatea. Nu sântem deocamdată în stare a hotărî, dacă și întru cât se poate aduce în legătură cu politica esternă demisiunea ministerului Auersperg din Cislaitania. Fapt este că el și-a cerut demisiunea dela împăratul, care însă a provocat cabinetul actual a purta afacerile mai departe până la o ulterioară hotărîre a Majestății Sale. Numai ministrului de interne, bar. Lasser, i s'a primit demisiunea din pricina stărei sănătății sale, conferindu-se acestuia Marea Cruce a ordinului Sântului Stefan.

În România amărăciunea și indignația față de hotărîrile Congresului din Berlin și-au ajuns culmea. Diarele strigă fără de rezervă împotriva neasemănatei și necualificabilei nedreptăți, ce se comite față de bravii Români prin răpirea Basarabiei. La „Presse“ din Viena i se telegrafază din Bucuresci, că delegații românesci congresuali sînt așteptați pe 7 Iulie n. în Bucuresci. Regimul va lăsa să hotărască camera asupra atitudinii față de hotărîrile congresului. Cu deosebire cesiunea Jidanilor va întimpina opoziție mare. Tot din Bucuresci aduce „Pol. Cor.“ următoarea telegramă dto 6 Iulie n.: „Consiliul ministrilor sub preșidiul Domnitorului a hotărît, să aștepte venirea lui Brătean, și a aduce hotărîri definitive pe baza raportului, ce l va face ministrul-preșident. Faimetele despre abdicățiunea principelui Carol deocamdată sînt neintemeiate.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Brașov, 5 Iuliu n. (Noua organizare comunală). După cum este cunoscut comunele din fostul *fundus regius* n'au fost organizate pe baza legii comunale, ci pe baza unei ordinațiuni ministeriale provisorie prin care se susțineau încâtva și punctele regulative până la desființarea fundului regiu. Despărțindu-se *fundus regius* în comitate și organizându-se ca atari în sensul legii municipale amplexiunii comunale în comunele înzestrate cu magistrate au fos denumiți previsoriu, dispunându-se tot-deodată a se face pregătirile cuviincioase pentru organizarea comunelor în sensul legii comunale generale.

Astfel s'a întemplat și la noi în Brașov.

După finirea și confirmarea statutului comunal și aceleia pentru sedria orfanală s'au compus listele viriliștilor, cari au a forma o jumătate din reprezentanța comunală, și s'ales ceialaltă parte de cătră alegători.

În sensul legii comunale reprezentanța comunală constă pentru Brașov din 100 viriliști și 100 membri aleși, va să dîcă la olaltă din 200 dîc: două sute membri.

Așa dară Brașovul are cu 80 reprezentanți mai mulți că Parisul, fiind-că acesta, deși este cel puțin de o sută de ori mai mare ca Brașovul totuși are numai 120 de reprezentanți comunali.

Din acel considerabil număr de reprezentanți comunali ai Brașovului Români au 14 viriliști și 29 membri aleși va se dîcă cu totul 43 reprezentanți comunali, deși între sasi magiari și Români, cesi din urmă fac majoritatea relativă a locuitorilor din Brașov.

Acastă disproporțiune între numărul locuitorilor Români și reprezentanții lor comunali are mai multe cauze.

Mai întău în orașele săsesci numai aceia sînt alegători comunali cari sînt și alegători dietali, prin urmare o parte însemnată dintre Români, fiind mai seraci, nu au censul recerut de lege.

Al doilea: partea cea mai considerabilă a Românilor locuesce în așa numitul suburbu „Scheiu“, unde și fac maioritatea alegătorilor, iară în celelalte părți ale orașului locuitorii Români sînt mai înprăstiați. În fine împărțirea cercurilor de alegere este nefavorabilă pentru Români, ea este în tocmai astfel, ca noi se avem din cinci cercuri de alegere numai într'unul maioritatea adecă în Scheiu.

Cea ce se atinge de viriliști încă am fi putut avé mai mulți; dacă vre-o căți-va comercianți români n'ar fi arendași comunali, cari după lege nu pot fi viriliști în reprezentanța comunală.

Aceste sînt cauzele, din cari noi nu avem decât numai 43 de reprezentanți români la comună, într'adevăr o minoritate însă minoritate totuși considerabilă.

Avënd în vedere numerositatea locuitorilor români în Brașov, precum și chiar considerabila minoritate, ce avem în reprezentanța comunală, așteptam cu drept cuvînt, ca la alegerea amplexiunilor comunale să țină cont și de Români.

Deci îndată ce s'a conchemat de cătră vice-comitele noua reprezentanța comunală pe 24 și 25 Iunie a. c. pentru a se constitui și a alege dregătorii receruți de lege, noi reprezentanții români ne-am adunat spre a consulta modul de procedere în cauza restaurățiunii comunale.

După ce adunarea reprezentanților români a induplecat pe unul dintre advocații nostri, ca să concure pentru un post de senator adunarea a ales o deputățiune de trei membri, cu însărcinarea, ca acesta comisiune să se pună în înțelegere cu așa numitul comitet de acțiune al partitei săsesci și să l'induplece ca să primască în lista de alegere a maiorității și vre unul sau doi Români spre a fi aleși de amplexiții comunali.

Comisiunna alésă se și puse în conțelegere cu numitul comitet promițënd din partea Românilor concursul lor la alegerile de amplexiții pentru a alege bărbății cei mai calificați la oficiile comunale, pretințënd însă că să fie ales și vreun Român sau doi aflându-se de apți.

La cea dintăia întălnire sașii respunseră șovăind, iară la adoua ne spuneră curat să limpede, că comitetul a decis a nu primi în lista de amplexiții nici un Român.

Se dîce că Sașii ar fi motivat respingerea ori căru candidat român cu aceia ca se arete lumei, că în Brașov numai Sașii sînt puternici și că Brașovul n'a încetat a fi oraș săsesc. Noi însă nu credem că dacă Sașii între 20 amplexiții comunali ar fi primit și unul sau doi Români ar fi putut dîce cineva că Brașovul prin acesta ar fi devenit oraș românesc.

Noi credem că este altă cauza acestei eschideri a Românilor de la posturile comunale și adecă, fiindcă Sașii sînt Sași și cu acesta credem că am dîs destul.

Cu tôte aceste am luat și noi parte la alegerile amplexiunilor acceptând lista partitului săsesc cu puțin abateri și candidând din partea noastră între 20 amplexiții numai un Român.

După cum era de așteptat pentru candidatul român au votat numai Români căți-va unguri și căți-va nemți catolici și astfel și acest un candidat român a trebuit să cadă la alegere.

Nu se pôte contesta, că formal luând lucrul maioritatea este în drept a alege amplexiții pe cine voiesce.

Se nasce însă întrebarea, că dacă eschiderea minorităților, reprezintă maioritatea locuitorilor dacă acesta desconsiderare a acelor cari nu sînt Sași, dacă alegerea eschisiv săsescă este ecuitabilă? Dacă este în folosul comunei? Sau cel puțin dacă ea sub împregiurările de față este consultă și prudentă?

Români dispun în puțin corpurațiuni amestecate de maioritatea absolută, dar chiar și în aceste puțin casuri ei au avut atăta simț de dreptate și n'au eschis minoritățile.

Români chiar față cu frații nostri Sași sau arătat ecuitabili, acolo unde sînt ei în maioritate.

Ore nu este rușine ca Sașii cari se țin pe sine de purtătorii culturai în orient, se fie capabili de mai puțin simț de ecuitate, decât Români?

Dar acea procedere desconsiderătoare și eschitiv săsescă nu este nici spre folosul comunei.

O asemenea procedere a maiorității provocă pe minorități la opozițiune a tout prix; pe când o procedere mai cu tact și mai consiliătoare din partea aceleiași ar fi animat tôte partitile la conclurare armonică pentru binele comunei. Un magistrat constătetoriu numai din amplexiții sasi nu va posede încrederea celorlalte naționalități, el va fi privit ca o instituțiune provenită din sorginte curat săsesc și menită numai pentru interese săsesci, și privindu-o ca atare se vor lupta în contra ei.

Afară de acesta Sașii nostri din Brașov nu au abundență de omeni apți și calificați pentru posturi de administrațiune din contra sufere lipse; prin urmare era de așteptat, ca Sasilor propunëndulise din altă parte bărbății calificați și apți pentru posturi comunale, aceștia fie chiar și Români se le fie bineveniți cu atăt mai mult, fiind-că limba română față de numerositatea Românilor locuitori în Brașov este necesară și ei nu o cunosc mai de loc.

Ba chiar în interesul bunei administrațiuni un element străin între Sași ar fi fost nu numai controlă dar chiar causă de îmbărbătare.

Folosul cel mai mare însă ce ar fi rezultat pentru comuna noastră din primirea și a vre-unui Român în lista de amplexiții comunali este acela, că în acest cas membrii români din reprezentanța comunală ar fi proces în buna înțelegere cu Sașii la alegerile de amplexiții și ca în acest cas comitetul săsesc de acțiune nu era silit a pacta cu una sau cu alta familie, care dorea ași véri protegiații sei în magistratura comunală, fie aceia apți seu ne apți, după cum în adevăr s'a întemplat. Dacă sașii aflau de bine a purcede la alegerile amplexiunilor în bună înțelegere cu români, sigur ar fi rezultat alegerea unui magistrat capabil de misiunea de organizare și administrațiune, ce l aștepta. — Ne întemplându-se astfel, modul de procedere al Sasilor nu numai că nu este în folosul dar chiar este în detrimentul intereselor comunale.

În fine mai rămăne cesiunea de resolvat dacă indigitata procedere a

Sasilor sub împregiurările de față a fost prudentă sau cel puțin consultă?

Sașii se vaetă în gura mare, că sînt apesați și neîndreptățiți din partea magiariilor.

Cu ce drept și cu ce efect se vor mai poté ei plänge asupra apesărilor și neîndreptăților din partea regimului, când ei la ei a casă, unde au puterea în mână, față cu minoritățile conlocuitoare proced întocmai ca și magiarii, cu acea deosebire, că ei sînt mai eschisivști și mai netoleranți ca aceștia.

Afară de acesta am observat mai sus, că Români singuri fac maioritatea relativă a populațiunii din Brașov. Români și Ungurii la olaltă însă fac maioritatea precumpănitore a tuturor locuitorilor din Brașov și că prin urmare Sașii după număr sînt în minoritate. Dacă astăzi acesta minoritate are maioritatea în reprezentanța comunală, acesta o au de a o mulțami institutului de viriliști și acelei împregiurări, că, după cum am mai fost zis, în orașele mari săsesci numai aceia sînt alegători comunali, cari posed și dreptul de a fi alegători dietali va se dîcă numai cei cu cens.

Va să dîcă maioritatea săsescă de astăzi în reprezentanța comunală nu este naturală ci artificiosă prin urmare precarie.

Nu se cere decât casarea viriliștilor și reducerea censului pentruca maioritatea de astăzi să devină minoritate, ce vor poté aștepta Sașii dela acea maioritate, pe care ca minoritate ei o tratéză cu atăta netoleranță și cu atăt egoism. N'a fost și nu este consult, ca Sașii să creeze nisce casuri de precedentă, cari pot deveni chiar pentru ei înșiși funeste.

Dar chiar fără schimbarea legilor presinte, fără a fi cineva profet, n'are decât se percurgă stradele cetății și suburbiilor brașovene, pentru a prevedé, că maioritatea reprezentanței comunale în 20 mult 30 de ani, nu va mai fi săsescă.

Prea populata secuime din vecinătatea Brașovului este un isvor destul de bogat, pentruca în scurt timp să populeze și să magiarizeze Brașovul.

Nu va trece prea mult timp, și se va poté dîce despre Brașov ce se dîce astăzi despre Cluj, adecă cetatea „Brassó“ a fost orecândva oraș săsesc și se numia „Kronstadt“.

Popóre cari nu sînt capabile de a locui cu alte popóre în bună armonie, după natura lucrului devin delaturate.

Acastă este esperiență vechie.

Tocmai la încheierea acestor șire ne vine scirea, că magistratul ar fi denumit și pe ceialaltă amplexiții comunali, și încă numai Sași, astfelu că între vre-o 60 amplexiții comunali nu se află un singur român sau ungar.

La acestea nu avem altă de observat decât că Sașii nostri din Brașov prin acesta denumire și au încoronat opul lor egoistic în mod demn de caracterul lor. S.

Nr. 110 1878 Presidiul reuniunii învățătorilor români gr. or. din diecesa Caransebeșului.

Onorabilei Redacțiuni a foiei

„Telegraful român“

în Sibiu.

Acu sub. acludatul protocol al comitetului reuniunii învățătorilor români gr. or. din diecesa Caransebeșului, se trămite din partea subsemnatului presidiu al acestei Reuniuni Onoratei Redacțiuni a foiei „Telegraful român“ cu rugarea profundă, ca să binevoiască a l publica în prețuita sa foie și în cât e posibil cât mai îngrabă.

Bocșa montană în 22/4 Iulie 1878.

Stefan Antonescu m. p.
președinte.

Ioan Marcu m. p.
notariu.

Protocol

luat în a II adunare a comitetului Reuniunii învățătorilor români de la școlile confesionali gr. or. din diecesa Caransebeșului, ținută în Bocșa montană la 4/16 și 5/17 Aprilie 1878.

Conform invitației presidiale d-ta 2/14 Martie a. c. Nr. 25, membrii comitetului Reuniunii s'au adunat în 4/16 Aprilie a. c. la 3 ore după amăzi în școala rom. gr. or. din Bocșa montană. Aci înainte de toate se constată, cum că dintre membrii comitetului sunt prezenți următorii, și anume: DD. Ștefan Antonescu president, Martin Țapu vicepresident, Ioan Tina și Ioan Marcu notari, Ioan Opra, cassariu, Aureliu Drăgan bibliotecariu, Iuliu Petric, Dimitrie Gașpar, Ioan Baica, Ioan Budiușan, Antoniu Sabin, Pavel Chineț, Dimitrie Novac, Iosif Novac, presidentul despărțământului Oravița, George Popoviciu presid. despărț. Panciovei și Simion Savu pres. despărț. Verșeț; iară absenți DD. Ioan Ionaș membru de comitet și presid. despărț. Caransebeș, Traian Lința, Ștefan Demetroviciu, Ioan Constantinoviciu, presid. despărț. Făget, Paul Muntean pres. despărț. Lugoș, Pavel Gaitoviciu presid. despărț. Bisericeii albe și George Lupșa presid. despărț. Buziaș.

1. Dl. Ștefan Antonescu, ca president al Reuniunii, luând cuvântul, își exprimă bucuria pentru participarea în număr atât de considerabil a membrilor la această adunare de comitet, care în viața Reuniunii este cu atât mai însemnată, cu cât ea este prima adunare la care participă și preșidenții despărțământelor Reuniunii salutând apoi pre membrii adunați, apelază la sprijinul lor întru conducerea agendelor Reuniunii și după aceea dechiară ședința de deschisă.

Decis: Cuvântarea d-lui president fu primită cu aclamațiuni de „să trăiească,” pre lângă promiterea sprijinului din partea comitetului.

2. Dl. president aduce la cunoștința comitetului, cum că membrii de comitet: Traian Lința, George Lupșa, Ioan Constantinoviciu, Ștefan Demetroviciu și Ioan Ionaș se scusă în scris a nu pute lua parte la această ședință din diferite cauze neevitabile, ce li stau în cale.

Decis: Se ia spre știință.

3. Notariul Ioan Marcu cetesce raportul presiului despre activitatea și procedura acestuia dezvoltată dela ultima adunare generală până în 3/15 Aprilie a. c. din care se vede, că

1. presiul cu mare zel și energie a executat mai multe concluse ale ultimei adunări generali și de comitet și prin năstăruirea sa laudabilă a înmulțit numărul membrilor Reuniunii cu 71 de indiviși, între cari 57 membri ordinari, 6 fondatori și 8 ajutători, cari adăugându-se către cei 159 de membri, de cari dispunea Reuniunea la adunarea generală din Recița, fac laolaltă de present numărul 240;

2. toți membri ordinari, fondatori și ajutători s'au provădit cu diplome, lăsându-se în chibșuiala comitetului a dispune împărțirea de diplome și membrilor onorari, cari dela actualul presiul și au diplome;

3 despărțământele Reuniunii conform statutelor nouă provisorice sunt toate constituite, cu excepțiunea celui al Mehadiei, care nu s'a putut constitui din lipsa de membrii la Reuniune, de ore ce învățătorii de acolo afară de unul nu s'au înscris până acuma ca atari;

4. presiul a ordonat încasarea taxelor în restanță de la membrii ordinari pe anii 1876 și 1877 și în fine

5. presiul cu multă părere de reu aduce la cunoștința comitetului trista întâmplare, că bravul avocat Gruia M. Liuba din Verșeț în calitate de avocat al Reuniunii noastre s'a mutat la cele eterne, mai înainte de a-și fi putut desvolta frumoșele sale calități întru înflorirea Reuniunii, și tot deodată propune, ca comitetul prin un decis protocolar să își exprime condolența sa pentru pierderea acestui brav funcționar al Reuniunii.

Vice presidentul Martin Țapu propune a se lua acest raport cu plăcere la cunoștință cu acel adaus, ca propunerile respec-

tive cari privesc comitetul, să se pună numai decât la ordinea zilei spre deliberare și decideră meritoriă.

Decis: Comitetul primind propunerea dlui Țapu, ea raportul presiului cu plăcere la cunoștință, accludându-l la acest protocol sub A); tot deodată dispune a se lua numai decât la dezbateră și decideră propunerile cuprinse în raportul presiual.

4. Relativ la împărțirea diplomelor întru membrii Reuniunii mai mulți membrii propun a se provăde și membrii onorari fără deosebire cu diplome nouă, de ore ce lipsind Reuniunii actele trebuincioșe de evidență nu se scie, cari dintre domniile lor au primit și cari nu diplome cu ocaziunea estradării aceloră din trecut prin fostul president al Reuniunii Vasile Nicolescu.

Decis: Se decide a se provăde și membrii onorari ai Reuniunii cu diplome nouă.

5. Cu privire la mărtea bravului avocat al Reuniunii G. M. Liuba, la propunerea cuprinsă în raportul presiual se propune a se mai adauge, ca deciziunea, ce se va lua în acest protocol să se comunice în estras cu veduva reposatului.

Decis: Comitetul ia cu multă părere de reu la cunoștință trista și durerăsa întâmplare despre trecerea la cele eterne a demnului membru fondator și avocat al Reuniunii învăț. rom. gr. or. din diecesa Caransebeșului Gruia M. Liuba, care prin calitățile sale științifice eminente promitea mult sprijin întru realizarea scopului Reuniunii; comitetul își exprimă drept aceea față de această pierdere regretabilă condolența sa profundă și ordineză ca această deciziune să se comunice pe cale presiuală cu respectabila soție a reposatului.

6. La recercarea presiului, cassariul Reuniunii Ioan Opra face despre starea casei următorului raport accludat sub-*)

Decis: Raportul cassariului se ia spre știință — el se accludă sub B).

7. Dl. Iosif Novac propune, ca interese după capitalele elocate în casele de păstrare tot la o jumătate de an să se capitalizeze.

Decis: Propunerea această se primesce având casariul Reuniunii a îngriji, ca interesele să se computeze prin respectivele casse de păstrare tot la jumătate de an la capitalele elocate.

8. Dl. Iosif Novac propune mai departe, ca capitalul Reuniunii să se depună totdeauna la astfel de casse de păstrare, cari dau mai multe procente. Presidentul observă, că nu totdeauna acele casse de păstrare cari dau procente mai multe, dau totodată și securitate deplină, drept ce pretinde a se propune anumit, la care cassă de păstrare să se depună capitalele Reuniunii mai cu folos? — Dl. Iosif Novac cunoscând soliditatea cassei de păstrare din Oravița, propune a se depune banii Reuniunii la această cassă. — Dl. I. Baica este pentru institutul de credit și economii Albina din Sibiu. — Dl. Ioan Budiușan are încredere secură numai în acele casse de păstrare, cari manipulează mai vârtos cu împrumute ipotecari, precum scie că manipulează cassele din Bocșa și Oravița; drept aceea preferă pre aceste două, în cas dacă Albina din Sibiu ar manipula cu împrumute mari cambiali. — Dl. Iuliu Petric este de opiniunea, ca capitalele Reuniunii, ce de present se află depuse la Albina și cassa de păstrare din Bocșa să rămână în statul quo până la procșima adunare generală, care la rândul seu va decide în această privință după cum va afla mai bine; totodată propune, ca banii, ce vor încurge de aci înainte la cassa Reuniunii să se depună la cassa de păstrare din Bocșa montană fiind această în cea mai nemijlocită aproriere atât de presiul cât și de casariu. Dl. Iosif Novac retrăgându-și propunerea sa, se alătură pre lângă a d-lui Petric.

Decis: Se primesce propunerea d-lui Petric, ca capitalele Reuniunii, cari de present se află depuse la Albina și cassa de păstrare din Bocșa montană, se rămână în statul quo până la precșima adunare generală; ăra banii, ce de aici înainte vor încurge în cassa Reuniunii să se depună la cassa de păstrare din Bocșa montană.

(Va urma.)

Varietăți.

* (Postal). Direcțiunea postală din Sibiu încunoscîntă publicul, că cursul poștei între Közepfalva-Betlean se va susține neschimbat și în viitoriu.

* (Personalia). La încheierea sesiunii dietale din Pesta a participat dintre prelații români: Metropolitan Dr. Ioan Vancea, episcopii: Pavel, Mihali și Meșianu. — În 4 Iuliu n. principele Gortschakoff și-a serbat a optzecea zi natală. — Principele Vladimir Ghica a sosit în 6 Iulie n. la Viena.

* (Sciri locale) Sâmbătă la 11 ore noaptea locuitorii Sibiului fură alarmăți prin signale de foc. A ars afară de cetate o clae de fân. — Reprezentanta teatrală aranjată de societatea maghiară de lectură, fu bine cercetată și diletanții, ce au reprezentat două comedii, au sercat multe aplause. — Timpul a dat spre bine, ceriul s'a seninat, căldura a crescut și avem speranță că timpul frumos va fi durabil.

* (Esamen). Vineri în 30 Iunio a. c. st. v. se va ține esamenul cu elevii dela școala noastră conf. gr. or. din cetate în Sibiu. Începutul va fi la 8 ore dimineața în sala cea mare a institutului nostru archidieceșan.

* (Foc). Din Ponorel (Comitatul Albei) ni se scrie: Vineri în 28 Iunio noaptea pe la orele 12 șura și alte 2 grajduri ale familiei Galdeu se vedură împresurate de foc; după ce focul mistuise deja toate acele clădiri, se adunară vre-o câți-va oameni; dar ei nu putură nimica altă face decât prin udarea în continuu a caselor sus numiților păgubași reușiră de a oprî focul. Ce grăză au avut întreaga familie în acest moment nu se pôte descrie. Dauna este 400 fl. v. a. Din ce a provenit focul nu se scie; căci prin ocărmuitorii acestei comune de aci nu avem păzitori de noapte, prin care să se asigure locuitorii încât-va de oameni rei, de foc și alte pericole obveniente. —

Comuna această ca toate celelalte își are propria sa „tulumbă” inse ce folos când judele comunal o ține în podul casei și nu o scote la lumină spre folosul comunal; d-sa nu scie prețui cât ar pută folosi omul cu acest instrument în unele casuri de acestea.

* (Cătră înalta nobilime a Transilvaniei). Luând eu asupra-mi redacțiunea secțiunii IV, 11 din noua edițiune a „Cărți de arme” (marce, insignii, Wappen) a lui Siebma-cher dela editorul respectiv, în care se vor cuprinde numele tuturor familielor nobile din Transilvania, câte mai există și a le celor, cari s'au stins, fără diferență de rang și de naționalitate, învit cu totă onoarea pe onor. familie, cari doresc și au interes de a conserva memoria străbunilor într'o schiță istorică scurtă, cum și armele lor (insignia) într'un op de durată neperitabile, recunoscut preste tot de autentic și solid, până în timpurile cele mai depărtate:

„ca se binevoiescă a-mi trimite cât mai curând o schiță din istoria familiei și a posesiunii; o copie după arborele genealogic a tuturor membrilor dela cel dintău străbun până în timpul de față; specificarea esactă a datelor (anul, luna, ziua), prin care s'au câștigat ori confirmat nobilitatea, rangul de cavaler, de baron, de comite sau indigenat de Ungaria, Transilvania, ori din provinciile ereditare austriace; o descrițiune esactă a armelor după diplome, și dacă să pôte, un desen al armelor, prin care artistul editorului să fie pus în stare de a le reproduce cu perfecțiune.”

Publicațiunea se face gratis fără nici o îndatorire reciprocă. Fie-care fasciōră costă 6 marce val. ren. în argint; se pôte cumpăra și numai una câte una, iar eu, cerându-mi-se de cătră onor. familie, sunt gata se anu-

mesc respectivul fascicul, în care se va fi cuprindend cutare familie.

În fine rog pe toți bărbații de știință, pe istorici, archivari, bibliotecari, și pre toți patrioții transilvani, ca se binevoiescă a-mi fi de ajutoriu, mai vârtos cu respect la familiile, cari au apus, pentrucă, în cele din urmă, această întreprindere va fi în onoarea frumoșei Transilvanie și totodată de ajutoriu prețios istoricilor scrutători.

În cas, când prin bunătatea celor, ce se ocupă cu colecțiuni istorice, mi-ar veni arme și sigile autentice de ale cetăților, opidelor și comunelor rurale le-ași adauge și pre aceste la finea opului întreg.

C. de Reichenau.

Sibiu, (Hermanstadt, Kempelgasse Nr. 2).

* (Regina Spaniei). Mărtea tinerei și frumoșei regine a Spaniei a cauzat în totă lumea o compătimire și în Spania o adencă jale. Regina Maria de las Mercedes s'a născut la 24 Iunio 1860. Ea era a treia fiică a ducelui de Montpensier și a unei sorori a exreginei Isabella; era prin urmare verișora soțului ei, care o iubia cu ardore. La 23 Aprilie anul acesta pși dinaintea altariului în Madrid cu Alfonso. Junele veduv e de 21 ani. Mărtea tinerei regine a produs în țară o impresiune cu atât mai durerăsa, fiind că la curtea regescă se aștepta pentru lunile următoare un eviniment de familie îmbucurătoriu.

* (Româniila Urali și în Asia). „Resboiul” publică o scrisore, care întăresce aretările mai multor căletori, că au întâlnit Români nu numai pe cōstele mării Caspice, dar și în Asia, unde sunt numiți, după afirmarea unui istoric și geograf persian: Turco-Valahites. În această scrisore un călătoriu povestesc, că nu de mult a vorbit pe calea ferată cu un armén dela Urali, carele — vorbind bine românește — a țis, că a învățat limba română acasă în Urali, unde sunt o mulțime de sate românești, pe cari muscalii — după luarea Basarabiei la 1812 — în mai multe rânduri le-au strămutat în acele pustietăți depărtate aducând în locul lor zaporojeni și muscali, ca să cuprindă locul nefericitorilor Români și astfel să desnaționalizeze Basarabia.

* (O nouă descoperire astronomică). „Cōl. Ztg.” anunță că un astronom din acel oraș, d. Herman I. Klein, a descoperit la suprafața lunei un mare crater format forte de curând. După d. Klein, acest nou crater e situat într'o vastă câmpie, aprōpe de centrul discului lunar, și spre apus de un alt crater numit Hyginus. În timpul primului pătrării, el are înfățișare unui gol de un diametru de 4000 metri, acoperit de umbră; acest crater întrece dar în lărgime toate craterele de pe pământ, afară de cel de la Keraven și de la insulele Sanwiș.

Descoperirea d-lui Klein a fost confirmată de d. Ward, din Belfort, de d. Schmid din Atena, și de câți-va alți învățați, D. Nelson, astronom care s'a ocupat cu descrierea lunei, crede a pută afirma că craterul descoperit de d. Klein nu exista în 1876. D. Hall din Washington, care a descoperit sateliții lui Marte a propus a observa acest nou crater cu giganticul seu instrument.

Sciri ultime.

După „S. d. T. B.”)

London, 8 Iuliu n. Guvernul declară în casa de jos: Majestățile Lor Regina și Sultanul au încheiat în 4 Iunio o convențiune, conform căreia Anglia va apăra Turcia asiatică de atacuri viitoare și pentru această capetă insula Cipru, carea va fi ocupată din partea Angliei numai decât.

PARTEA ȘTIINȚIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Principii și fundamente de ortografie daco-română.

(Urmare).

II. Principii etimologice și fonetice dela dnl Tim. Cipariu și Tit Maiorescu; și observațiunile subscrisului.

Ori din punctul de vedere a unui studiu comparativ, ori din motivul adunării unui material analog, pentru combinarea mai ușoară a materiei, — adun principiile etimologice și fonetice prin cari să se vedă terenul pe care stau nu numai acești doi literați ci deosebi etimologia cu fonetica.

Ori cât de tare m'am lătit cu partractarea acésta, tot mi-se pare că pre scurt le demustru. pentru că în adevăr multe trebuia să rămână neatrinse (pe litera c, și g) încât mi se par că nu sînt esențiale.

Dl. T. C. Archivu p. 321 dîce: „Ne-am dechieratu destulu de chiaru și despre cum ar trebui se fia ortografia, și earasi de concesiunile, acestu malum necessarium ce cauta se facem u fonetismului, deaca vomu se avemu pace cu toata lumea și alesu cu practicii. —

„Înse luandu lucrulu la o consideratiune mai de aproape, tot mise pare că materia inca mai are lipsa de mai multa și mai pelarga tractatiune, nu numai pentru pracsă, ci chiar și teoria, mai alesu in limitarea principiului etimologicu, despre care inca nu suntemu cu totii destul de in claris.“

La pag. 347. „Pentru că desi pronunțierea corectă și buna se tiene numai de usulu de vieatî, și asia e pana afară de terminii gramaticiei; de ore-ce inse prea multa influentia are pronunția asupra scrierei, foarte se cuvine ale aduce in armonia pronunția cu ortografia și a deperta pre catu se poate tôte vitiele de pronunțiere.“

La pag. 404. „Suntemu detori una data pentru tot deuna de a marturisi; „că nu am schimbatu nici odata dela noi vre-o litera in contra usului limbei romanesci, ci ne-am nevoit tot deuna a consilia etimologia cu usulu vorbirii, numai incatu nu a mu fostu adoratorii usului modernu; pentru noi usulu vorbirii romanesci, nu e marginitu d. e. intra barierele a le Bucurescilor din 1868, ci pentru noi usul limbei e atatu de latu, catu e latimea teritoriului romanu, și catu e delunga istoria și esistintia limbei romane.“

Noi neam datu toata nevoitîa, a pune inaintea națiunii mai întregu usulu limbei romane, din toate provinciile și din toate timpurile din cari am pututu afla urme certe și necontestabili, și in afara de aceste urme nu ni-am permis a face nici una innaintare. Candu din contra scrietorii romani moderni, alesu jurnalistica efemera și-a permis a pana la desfrenu, cea mai mare, nu libertate, ci licentia de a muta însusi și a introduce cu carulu asia dicend cele mai pochte și mai cornurate stramutari și innoiture.“

Să-mi fac observările mele. Fiecare limbă este tot-deodată și etimologică și fonetică, — dar unele in grad mai mare fonetic, când terminii gramaticali in flecțiuni se adaugă cătră rădăcină, fără ca aceia sau acésta sa sufere ce-va strămutare in son, p. e. des Pferdes, a katonának, etc., altele in grad mai mare etimologice, când terminii gramaticali, in flecțiuni strămută sonorile rădăcinii, d. e. la noi, — a dreptății, barbații etc. —

Pentru ce, eu judec limba română de una cu naltă caracteristică etimo-

logică. — E întrebarea, că ore acésta caracteristică e detore, sau are altă silă ca se facă concesiuni, fonetismului? Eu dîc că ba! pentru că, celui ce i se fac concesiuni, se privesce că n'are drept, — dar dacă are drept, atunci pe basa acestuia esistă; și pe lângă acésta, concesiunea este răpire de drept. Eu dîc că fonetismul are drept in limbă noastră, și nu lipsă de concesiuni, deci amēndoue drepturile trebuiesc unite, și numai in puține casuri să ceda cel mai slab, celui mai tare. —

Limitarea e când pentru un obiect sau fapt se dă prețul cel mai mic. Eu nu ași fi așteptat ca dlu T. C. carele așa de tare stă pe terenul etimologic, să-i pună principiul la limitare. De cumva înțelege astfelu de limitare, că quinque, quam se scrie cinci, ca, adecă limitare dela limba latină, atunci esprimarea e numai o rătăcire, — căci principiul etimologic — după starea limbei de ași nu trebuie in genere se sufere nici o limitare, dar repeșesc după starea limbei de ași. —

Contrariu cu D. T. C. aserez că pronunțierea corectă trebuie să fie pusă in terminii gramaticiei, căci numai așa va ajunge la consecință că „pronunția cu ortografia trebuie adusa in armonia“, și se pôte „concilia etimologia cu usulu vorbirii“.

Pentru fonetism, pronunțierea, usul modern al limbei e regulator, — deci nu primesc, că usul limbei e atât de lat cât de lungă e și istoria și esistintia limbei noastre. Acésta e, ce — prelângă tôte că face concesiuni fonetismului, și dă in limitare principiul etimologic, — Dl. T. C. a rămas totuși etimologist radical, adecă, dă drept mai mult etimologiei seculare și nu celei de ași, fața cu usul vorbirii moderne, — înțeleg pronunțierii corecte, gramaticale.

Indignarea Dlui T. C. față cu jurnalistica efemeră, e îndreptățită. Atătea jurnale, cu atătea ortografii separate, fără ca redacțiunile să-și fi motivat ortografia lor prin pertractări științifice, bune ori rele dar barem să scie lumea română pentru ce s'a făcut confusiunea, și numai acela să aibă drept de a păși cu ortografia separată, carele și-a rectificat'o prin studiu separat ca fie-care să se pôtă critisa, pentru primire sau respingere.

Opul unui gramatist, primit odată cu distincțiune din partea națiunii, merită barem atăta, ca să fie de fundament pentru toți și pe calea pe carea s'a născut, adecă prin alt op mai puternic — cadă dacă nu e bun.

La noi intru adevăr e un fenomen estraordinariu, că jurnalistica a pornit ca un torinte pe calea ortografică acum dela nord spre resărit cu etimologismul, acum îndrepta cu fonetismul, — dar fără ca metoda să-i fie basată ca și la alte națiuni, pe progresul limbăștilor, s'au alu societății științifice, — și prin acésta prevēd, că încă mult timp vom fi in chaos.

Eh! dar se trecem totuși la un op, după cum pretindeam mai sus, la critica de D. T. M. carele la pag. 223 face critica sistemului etimologic, se înțelege a dlui T. C.

„Punctul nostru de plecare in stabilirea alfabetului român a fost regula de a scrie sonorile române cu litera latină corespunțetore fără considerări etimologice; iar la sonorile nouē de flecțiune, pentru cari nu ni-au ajuns literele latine, am aplicat litera radicală însemnată cu semnul sedilei, sau a scurtării pentru a marca modificarea flecțiunară. Opus acestei ortografii, este in principiu și in practică sistemul etimologic.“

(Va urma).

Bursa de Viena

din 5 Iulie n. 1878.

Argint	101 10
Galbin	5 47
Napoleon d'aur (poli)	9 27
Valuta nouă imperială germană	57 15

Economic.

Sibiu, 5 Iulie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 8.30—9.30; Grâu sēcăreș, fl. 6.80—7.80; Sēcără fl. 6—6.40; Orz fl. 5.50; Ovēs fl. 2.70—3. 0; Cucuruz fl. 6.10—6.50; Mălaiu fl. 7; Cartofi fl. 3—3.50 Mazere fl. 9, Linte fl. 12. Fasole fl. 7.50; Făină de păne fl. 7; Slănină pro 50 chilo fl. 34; Unsōredepore fl. 30.—; Sēu brut fl. 17.50; Luminăride sēu pro 50 chilo fl. 30.—; Sēu de luminări fl. 26.—; Săpun fl. 21.—; Fēn pro 50 chilo fl. 0.90—1.10; Cănepă fl. 28—30; Lemne virtōse de foc pro metrul cubic fl. 3. Spirt pro grad 52½—75 cr.; pro chilo: carne de vită 36—44 cr.; Carne de vițel 30—36 cr.; Carne de pore 44—48 cr.; ōue, 10 de 20 cr

Arad, 28 Iunie n. Comerciul cu bucate a fost sēptēmăna acésta fōrte liniștit; s'au adus puține bucate și puține s'au vëndut. Grăul s'a vëndut cu fl. 8.50—9 pro m. m. Sēcara a trecut tōtă așa că magaziiile s'au deșertat cu deșevărire, fl. 7.20—7.40 pro m. m. Orz'ul lipsesce cu totul. Ovēsul a reușit cu fl. 6.20—6.40. Cucuruz s'a cumpărat pentru Ardel cu fl. 6.50—7.10. Rapița a avut trecere escelentă la început, sporind până la fl. 14.40, dar curēnd a scăđut prețul la fl. 13.25. Spirt, tocmeță promptă in mare 32—32.55 fără vas, in mic 32.50—32.75 fără și 34.50—34.75 cu vas cu tot pro % litră.

Escriere de Concursu.

Pana la prim'a Augustu 1878 inclusive ori-care doritoriu de a obtienē Catedra de profesore și catechetu greco-orientale la gimnasiulu romanu greco-catolicu din Naseudu 'si vā putē substerne suplic'a concursuale la subscris'a comisiune administratōria, instruita cu documintele recerute, cu cari va avē a comprobā:

1. Că e nascutu romanu de confesiunea greco-orientale.

2. Că e in stare a propune studiile in limb'a materna, romana, avendu deplin'a ei cunoscintia.

Cunoscint'a altoru limbe viie si mai alesu a limbiloru patriotice transilvane, inca va fi luata in consideratiune.

3. Că a absolvitu gimnasiulu superiōre și a depusu cu succesu bunu esaminele de maturitatē.

4. Că a absolvitu studiile filosofice la vre-o universitate, că a depusu censur'a de profesore celu pucinu pentru gimnasiulu de josu și a facutu practic'a de proba de trei ani, si in specie că a absolvitu teologi'a in vre-unu seminaru romanescu, sēu la vre-o facultate teologica si e esaminatu de catechetu greco-orientale, sēu că a facutu practic'a de proba că suplinte de profesore si catechetu in timpul de trei ani la unu gimnasiu cu succesu eminente.

5. Că e preutu sântitu.

Salariulu impreunatu cu acestu postu e 900 fl. v. a. pe anu cu dreptulu de pensiune dupa lege si statutu si cu dreptulu la adausulu decenale, ce se vā statori de comitetulu granitierescu din candu in candu.

Se admitu si concurenti teologi absoluti, dar' totu deodata preuti hierotoniti, cari voru dovedi facultatea de a fi catecheti dela superioritatea

bisericesca metropolitana greco orientale din Sibiu si voru dovedi că suntu in stare a propune si alte studie celucucinu in gimnasiulu inferiōre, inse acesti se voru suscepe numai că suplinti cu salariulu anuale de 700 fl. sēu 600 fl. v. a. pe anu dupa cum adecale vā fi careficiatiunea, dar' fara aspiratiune la alte drepturi in venitoriu si numai pana se vā gasi persōn'a careficata dupa tōte recerintiele aratate mai in susu.

Din siedinti'a comisiunei administratōrie de fondurile scolastice granitieresci.

Naseudu 8. Iunie 1878.

Presiedintele

Gregoriu Moisilu m. p.
vicariu eppisc.

Secretariulu

1—3 Ioachim Muresianu m. p.

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post profesoral la gimnasiul rom. gr. or. din Brad cu salariul de 600 fl. v. a. prin acésta să escrie concurs până in 20 Iuliu st. vechiu exclusiv.

Doritorii de a căpēta acest post au a-și așterne suplicile lor la subsemnatul in Brad (Hunyad m.), documentând:

1. Prin atestatul de botez: că sūnt de religiunea gr. or.

2. Prin atestat academic: cum că a făcut cu succes bun cursul filosofic sau filologic la vre-o academie din patrie sau străinătate, sau cel puțin că au absolvat gimnasiul și au depus cu succes esamenul de maturitate și au terminat cursul teologic sau pedagogic in vre-un institut greco-or. din patrie.

3. Prin atestat de moralitate: că au dus până acuma o vieță nepetată.

Brad, 18 Iunie 1878.

Comitetul Representanței gimnasiului rom. gr. or. din Brad.

Nicolae I. Mihelțan.

presid. a comit. prot. gr. or.
și Direct. gim.

1—3

Nr. 71 — 1878.

EDICT.

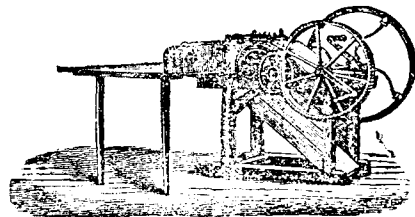
Ioan Lazar Nr. casei 106 din Apoldul inferior, comit: Sibiiului, ppresbiterat Mercurii, a părăsit de 6 ani pre legiuita sa soție Ana Moise Dragomir, fără a se sci ubicațiunea lui: deci prin acésta se citeză a se presenta in termin de un an, și anunit până in 22 Iunie 1879, inaintea subsemnatului scaun ppresbiterat, căci la din contră procesul divorțial intentat asupra-i se va pertracta și decide și in absența lui.

Mercuria, in 19 Iunie 1878.

De la scaunul ppresbiterat al tracului Mercurii.

I. Droc m. p.
adm. prot.

2—3

[5] 3—12

ADAM MERGER,

in Sibiu,

(Kempelgasse Nr. 5, lângă casarmă),

recomandă onorabilului public asortimentul seu bogat in mașini de imblătīt, atāt pentru a fi mănate prin brațe cât și prin vērtej pentru 2 și 6 cai sau boi cu și fără mecanism de vēnturat, lucrute in fabrica cea mai renumitā și cea mai solidă UMRATH & COMP. in Praga.

In magazinul meu se află și mașini pentru taiat paiele, pentru sdrobot brușii, pentru sortarea neghinei și a mazerichei din bucate (trieri) etc. etc., — precum și ciururile de vēnturat și de sortat, fabricate de mine, recunoscute de escelente și premiate la expositiia agricolă și industrială din Brașov și Seghedin.

Despre solidiattea construcțiunei la mașini se pôte convinge fie-care in persōnă.